

Prvé prikázanie

*Ja som Pán, tvoj Boh, nebudeš mať
iných bohov okrem mňa, aby si sa im
klaňal.*

Boh sa dáva poznať

- ako záchranca,
- ako ten, ktorý existuje,
- ako Pán (gr. *Kyrios*; lat. *Dominus*),
- ako jediný Boh.

Spravodlivá požiadavka Boha je, aby ho človek prijal a aby sa mu klaňal

- človek si má zo spravodlivosti vyvolať Boha ako svoje najväčšie dobro;
- má sa mu klaňať;
- má prijať jeho lásku;
- má sa zjednotiť sa s jeho vôľou;
- má obracať sa k nemu so synovskou dôverou.

Povinnosť klaňať sa pravému Bohu je možné spoznať

- z Božieho spásonosného pôsobenia v dejinách;
- zo stvorených vecí.

Viera, nádej a láska

*Prvé prikázanie spočíva v praktizovaní
troch Božských čností*

Viera

- je základnou voľbou;
- spočíva
 - v pripútaní sa k Bohu v Kristovi;
 - vo vyznávaní všetkých právd viery, ktoré ohlasuje Cirkev.

Vieru treba

- posilňovať;
- ochraňovať;
- odmietat' všetko, čo je v rozpore s ňou.

Hriechy proti viere

- **nevera**, čiže odmietnutie viery;
- **ľahostajnosť** voči viere;
- **heréza**, čiže odmietnutie niektorých právd viery;
- **apostáza**, čiže úplné popretie viery;
- **schizma**, čiže odmietnutie podriaďiť sa Rímskemu pápežovi a odlúčenie sa od Katolíckej cirkvi

Nádej

- je dôverné očakávanie plnosti života, ktoré nám prislúbil Kristus;
- prijali sme ju v krste;
- máme si ju chrániť a posilňovať.

Hriechy proti nádeji

- **zúfalstvo**
 - nič neočakáva od Boha
- **opovážlivosť**
 - o sebe
 - o Bohu

Láska

- Človek má milovať Boha bez výhrad, celým svojím bytím a blížneho...

Hriechy proti láske k Bohu

- ľahostajnosť;
- nevďačnosť;
- vlažnosť;
- duchovná lenivosť;
- nenávisť voči Bohu.

Idolatria

- klaňania sa modlám;
- kult kozmických energií;
- kult rôznych zmiešaných náboženských prvkov ponúkaných na náboženskom „trhu“;
- kult nových idolov
 - ľudí – hercov, spevákov...
 - vecí - ...

„Keď sa nebo vyprázdni od Boha,
zem sa zaplní idolmi.“

Karl Barth

Povera, veštenie, mágia a zaklínania

Pasca pre dôverčivých ľudí

Povera

- deformáciou náboženského citu a kultu;
- iracionálny predpoklad, že určité výroky, udalosti a predmety majú v sebe magickú moc alebo ju môžu vyvinúť.

Povera

- v rámci uctievania pravého Boha;
- mimo uctievania pravého Boha – predovšetkým veštenie.

Formy veštenia

- kryštalomantia;
- geomantia;
- chiromantia;
- kartomancia;
- sortilégium;
- rôzne formy prázdnej povery (videnie budúcnosti v ľudovej povere).

Mágia

- viera v tajomné sily pôsobiace vo vesmíre, ktoré si chce človek podrobiť
 - vo vlastný prospech (biela mágia)
 - na škodu iným (čierna mágia).

Vyvolávanie duchov (nekromancia, špiritizmus)

- pokus prinútiť duše zosnulých pomocou mágie, *aby prezradili budúcnosť* alebo iné skryté veci;
- dvere dokorán otvorené diablovi;
- človek sa chce dostať na pole, ktoré sa týka osudu človeka (stavu mŕtvych a našej budúcnosti), čo je vyhradené poznať len Bohu;
- je ťažkým hriechom.

Pokúšanie Boha

- slovom alebo skutkom sa podrobuje skúške jeho dobrota a jeho všemohúcnosť...

Svätokrádež

- znesväcovanie sviatostí a iných liturgických úkonov, ako aj osôb, predmetov a miest, ktoré sú zasvätené Bohu, alebo v nedôstojnom zaobchádzaní s nimi.

Simónia

- obchodovanie s duchovnými vecami a s cirkevnými benefíciami.

Úcta svätých obrazov

- „Uctievanie posvätných obrazov sa zakladá na tajomstve vtelenia Božieho Slova. Nie je v rozpore s prvým prikázaním.“ (KKC, 2141)

Ateizmus

- odmieta alebo popiera jestvovanie Boha;
- človek si namýšľa, že keď sa odlúči od Boha, získa slobodu;
- teoretický;
- praktický;
- je ťažkým hriechom...

Agnosticismus

- vyhlasuje, že je nemožné ju dokázať, ako je aj nemožné ju vyvrátiť;
- je to ľahostajný ateizmus;
- nevšíma si Boha, nezaujíma ho;
- vôbec si nekladie otázky o zmysle života.

Agnosticismus

- „Lod' je v rukách lodného kuchára a to, čo vysiela megafón, už nie je smer plavby, ale to, čo budeme zajtra jesť.“

(Kierkegaard)

**„Tam, kde je Boh veľký,
človek sa neumenšuje,
naopak, človek rastie
a svet sa rozjasňuje.“**

Benedikt XVI.

Náboženská sloboda

- „Človek má mať možnosť slobodne vyznávať náboženstvo súkromne i verejne.“ (*KKC*, 2137)

Záver

- Prvé prikázanie je najdôležitejšie zo všetkých prikázaní a je kľúčom ku všetkým ostatným.
- Kto ho verne zachováva, získava istotu z úprimnej viery, posilu z nádeje, radosť z lásky, pokoj z modlitby a z praktizovania Božieho kultu.